

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**M. Tvllivs Cicero Mannvcciorvm Commentariis Illvstratvs
antiquaeq. lectioni restitutus**

Continens Orationum Volumen Primum

Cicero, Marcus Tullius

Venetiis, 1583

In Orationem Ciceronis Pro M Fonteio Pavlli Manvtii Commentariivs.
Argvmentvm

[urn:nbn:de:gbv:45:1-764059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:45:1-764059)

IN. ORATIONEM. CICERONIS
PRO. M. FONTEIO
PAVLLI. MANVTII
COMMENTARIVS

ARGVMENTVM

M FONTEIVS, *Gallia per triennium post praeturam administrata, Romam reuersus, postulantibus Gallis repetundarum accusatur a M. Placurio, defenditur a Cicerone, actione secunda, consulatum gerentibus, quantum consequi coniectura liceat, Q. Hortensio, Q. Metello, cum iudiciis per tres ordines Aurelia lege administrarentur.*

M. TULLII. CICERONIS PRO. M. FONTEIO

ORATIO. XI

Desunt permulta.

Hoc praetore oppressam esse aere alieno Galliam. a quibus uersuras tantarum pecuniarum factas esse dicunt? a Gallis? nihil minus, a quibus igitur a ciuibus R. qui negotiantur in Gallia? cur eorum uerba non audimus? cur eorum tabulae nullae proferuntur? insector ultero, atque in isto accusatori, iudices, insector, inquam, & flagito testes. plus ego in hac causa laboris, & operae consumo in poscendis testibus, quam ceteri defensores in refutandis. audacter hoc dico, iudices, non temere confirmo. refert a Gallia negotiatorum est, plena ciuium R. nemo Gallorum sine ciue R. quidquam negotij gerit: nummus in Gallia nullus sine ciuium R. tabulis commouetur. uidete, quo descendam, iudices, quam longe uidear a consuetudine mea, & cautione, ac diligentia discedere. imae tabulae proferantur, in quibus uestigium sit aliquod, quod significet pecuniam Fonteio datam: unum ex toto negotiatorum, colonorum, publicanorum, aratorum, pecuariorum numero testem producant: uere accusatum esse concedam. pro diu immortalis, quae hac est causa? quae defensio? provinciae Galliae. M. Fonteius praefuit, quae constat ex ijs generibus hominum, & ciuitatum, qui, ut uetera mittam, partim nostra memoria bella cum populo R. acerba, ac diuturna gesserunt; partim, modo ab nostris imperatoribus subacti, modo bello domiti, modo triumphis, ac monumentis notati, modo ab senatu agris urbibusque multati sunt; partim, qui cum ipso M. Fonteio ferrum ac manus contulerunt, multoq. eius sudore; ac labore sub populi R. imperium, ditionemq. ceciderunt. Est in eadem provincia Narbo Martius, colonia nostrorum ciuium, specula populi R. ac propugnaculum istis ipsis nationibus oppositum, & obiectum. est item urbs Massilia, de qua ante dixi, fortissimorum, fidelissimorumq. sociorum, qui Gallicorum bellorum pericula a populo R. copijs, armisq. propulsarunt. est praeterea numerus ciuium R. maximus, atque hominum honestissimorum. Huic provinciae, quae ex hac gentium uarietate constaret, M. Fonteius, ut dixi, praefuit: quierant hostes, subegit: qui proximi fuerant, eos ex ijs agris, quibus erant multati, decedere coegit: ceteris, qui iccirco magis saepe erant bellis superati, ut semper populo R. parerent, magnos equitatus ad ea bella, quae tum in toto orbe terrarum a populo R. geriebantur, magnas pecunias ad eorum stipendium, maximum frumenti numerum ad Hispaniense bellum tollerandum im-

perauit. Haec qui gessit, in iudicium uocatur: nos, qui in re non interfuistis, causam una cum praetore cognoscitis, dicunt contra, quibus inuitissimis imperatum est: dicunt, qui ex agris ex M. Fonteij decreto decedere sunt coacti: dicunt qui ex bello, caede, & fuga nunc primum audent contra M. Fonteium inermem consistere. Quid coloni Narbonenses, quid uolunt? quid existimant? hunc per uos uolunt, se per hunc incolumes existimant esse. Quid Massiliensium ciuitas? hunc praesentem ij affecit honoribus, quos habuit amplissimos. nos autem absens orat, atque obsecrat, ut sua religio, laudatio, auctoritas aliquid apud uestros animos momenti habuisse uideatur. Quid est ciuium R. quae uoluntas est? nemo est ex tanto numero, quin huc optime de provincia, de imperio, de socijs, de ciuibus meritum esse arbitretur. Quoniam igitur uideris, qui oppugnent M. Fonteium; cognoscitis, qui defensum uelint; statuite nunc, quid uestra aequitas, quid populi R. dignitas postulet: utrum colonis uestris, negotiatoribus uestris, amicissimis atque antiquissimis socijs & credere, & consulere malitis; an ijs, quibus neque propter iracundiam fidem, neque propter infidelitatem honorem habere debetis. Quid si maiorem etiam hominum honestissimorum copiam assero, qui huius uirtuti, atque innocetiae testimonio possint esse? tamen ne plus Gallorum consensio ualebit, quam summa auctoritas omnium? Cum Galliae Fonteius praefisset, scitis, iudices, maximos populi R. exercitus in duabus Hispanijs, clarissimosq. imperatores fuisse. quam multi equites R. quam multi tribuni militum quales, et quot, & quoties legati ad eos? exercitus praeterea Cn. Pompeius, maximus, atque ornatissimus, hiemauit in Gallia, M. Fonteio imperante. Satis ne uobis multos, satis idoneos testes, & conscios uideretur ipsa fortuna esse uoluisse earum rerum, quae, M. Fonteio praetore, gererentur in Gallia? quem ex tanto hominum numero testem in hac causa producere potestis? quis est ex eo numero, qui uobis auctor placeat? eo nos iam laudatore, & teste utemur. Dubitabit is etiam diutius, iudices, qui illud, quod initio uobis proposui, uerissimum sit? aliud per hoc iudicium nihil agi, nisi ut, M. Fonteio oppresso, testimonijs eorum, quibus multa, reip. causa, inuitissimis imperata sunt, sequiores posthac ad imperandum ceteri sint, cum uideant eos oppugnari, quibus oppressis populi Romani imperium incolume esse non possit.

EXPLANATIO

HOC praetore oppressam esse aere alieno Galliam. & cuius aeris alieni causam in Fonteij rapinas Galliconferabant: unde orta repetundarum accusatio. A QUIBVS uersuras tantarum pecuniarum factas esse dicunt? & confutatio. nam, si oppressa est hoc praetore aere alieno Gallia, unde pecuniam tantam sumplit? Uersuram facere, est, pecuniam ab aliquo accipere, quam alteri dicit. & quia datam Fonteio pecuniam a Gallis, dicebat accusator: unde, inquit Cicero, tanta pecunia sumpta est: sic lib. II. in Verrem: Eos homines uersuram a Carpinatio fecisse, qui pecuniam Verri dedissent. Quo perspicue intelligitur,